

Címzetes egyetemi tanárok és docensek

Ülést tartott tegnap, kedden a Szegedi Orvostudományi Egyetem általános orvostudományi karának tanácsa.

A SZOTE javaslatára az egészségügyi miniszter címzetes egyetemi tanári címet adományozott dr. Losonczy Györgynek, a László Fertőző Kórház osztályvezető főorvosának és dr. Szatnyik B. Lászlónak, az Országos Frederic Joliot-Curie Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Intézet igazgatójának.

Címzetes egyetemi docensi címet kapott dr. Csépanyi Attila, a Szolnok megyei tanács Hetényi Géza Kórházának főigazgató-főorvosa; dr. Durst János, a Szolnok megyei Közegészségügyi Járványügyi Állomás főorvosa; dr. Kapros Károly, a hőmezővásárhelyi kórház osztályvezető főorvosa; dr. Kovács Zoltán, a Heves megyei tanács kórházának osztályvezető főorvosa és dr. Morva László, Tataháza körzeti főorvosa.

Házfelújítás

Több mint 400 — köztük csehszlovák, lengyel, NDK, illetve NSZK-beli, olasz, osztrák, szovjet és magyar — szakember részvételével tudományos tanácskozás kezdődött kedden Budapesten, az Akadémia kongresszusi termében az épületfenntartási technológiák gépesítéséről. A háromnapos megbeszélésen a lakóépületek bontásánál és tárolásánál alkalmazott gépesítést, a házfelújítások sorozatszerű kivitelezését tárgyalják.

A dolgozók általános iskolájában

Új tanév, régi gondok

Túl vagyunk már a tanévkezdet megboltyult napjain; a megszokott módon, a megszokott ritmusban csörge-deznek már a város iskoláiban a tanítás-tanulás őszi „oktatás-patakjai”. Van azonban Szeged jó néhány oktatási intézménye között egy, amelyre mintha kevésbé figyelnék, vagy legalábbis amely nem állna annyira az érdeklődés középpontjában, mint a „rendes” iskolák. Pedig a dolgozók általános iskolája — régóta tudott — nem mindennapi szerepet tölt be a felnőttoktatásban.

Az 1980/81-es tanév természetesen megkezdődött ebben a speciális funkcióval rendelkező intézményben is. Tizenhárom csoportban összesen 259-en tanulnak az idén. A létszám a korábbi évek aggasztó jeleit tekintve nem csökkent túlzott mértékben tovább, voltaképpen stagnál, ugyanez a szám tavaly 287 volt. Legnépszerűbbek változatlanul a 160 órás, úgynevezett munkástovábbképző tanfolyamok: a résztvevők többsége így végzi el a nyolc általánost. Sajnos, ami az üzemekben kihegyezett csoportok számát illeti, szomorú tény konsta-

tálható: ebben a tanévben mindössze a kábelgyárban jöhetett létre ez az oktatási forma. Szemmel láthatólag megtört az a lendület, amely az üzemekben a felnőttoktatást régebben jellemezte, lanyhult a tanulási kedv. Az okok ismertek (az anyagi érdeklődés hiánya, az egyes gyárak, vállalatok nem megfelelő ösztönzési rendszere), ám egyvalami tény: a felnőttoktatásnak ez a munkásművelődés alapfokát jelentő módja változatlanul nélkülözi azt a széles körű társadalmi érdeklődést, amelyre szüksége volna.

Hogy a gondok mellett örömről is beszámolhassunk: ebben a tanévben végre megoldódtak — a városi tanács vb művelődésügyi osztályának jóvoltából — a szemléltetőeszközökkel kapcsolatos korábbi problémák. Többek között a biológia, a fizika és a földrajz oktatásához szükséges korszerű felszereléseket kapott az iskola, s lehetővé válik így a megfelelő színvonalú szemléltetés, amely alapismereteket tanuló felnőttek esetében különösen fontos.

A dolgozók általános iskolájában tanulók zömét most is betanított munkások, se-

gédmunkások jelentik — többnyire 35 és 16 év közötti, az alapfokú ismeretek megszerzésére elszánt emberek. Lekezesek, igyekvők, a hiányzás minimális, a légrék is megfelel. Utóbbi jelentős mértékben az oktatók érdeme: odaadón és nagy hozzájárulással kezdtek munkájukhoz az új tanévben is — mind a 24-en. Véljük csak az a baj, hogy az iskolák váltott munkaszakjai miatt igen kevés megfelelő idővel rendelkező fiatal pedagógus alkalmazható.

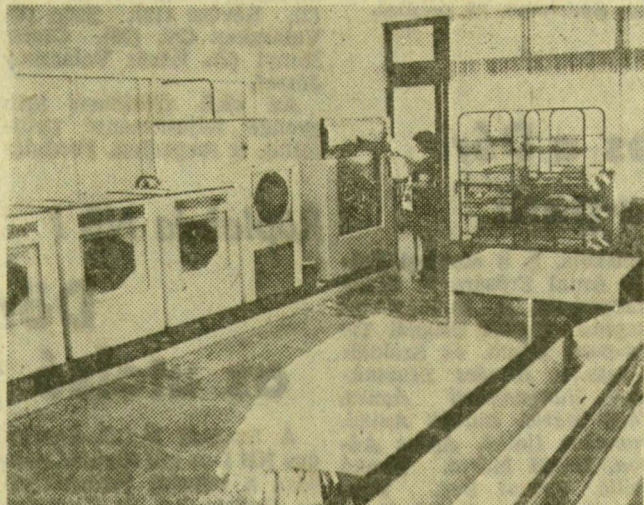
Az új tanév a régi gondokkal kezdődött meg: alacsony az óraszám, gyakorlásra, érdemi számonkérésre, ellenőrzésre gyakorlatilag nem is igen marad idő. Nehéz elsajátítani a részvevőkkel az egyes tantárgyak szaknyelvét: az 1967-ben kiadott, akkor még újak számító, ma már azonban mindennek, csak jónak nem nevezhető tankönyvekre sok a panasza: nyelvezetük nehézkes, anyaguk nem megfelelően rendszerezett.

Befejezésül egyetlen, sokatmondó információ: tart az általános iskolai felnőttoktatás tantervi reformjának előkészítése. S hozzá egyetlen megjegyzés: ideje már. D. L.

A háziasszonyok szolgálatában

Mosószalon Újszegeden — A hetedik

Nagyanyáink derekát, kezét-lábát ugyancsak megviselte annak idején a nagymosás. S hiába jelent meg azóta a háztartásokban a mosógép, a centrifuga, hiába kapott külön sarkot sok lakásban a minden tudásért megbecsült automata, az ágynemű mosása, vasalása ma is a legnehezebb, legtöbb időt rabló házimunka. Szerencsére azonban nem kényszerül már arra a háziasszony, hogy erején, idején túl ilyen nehéz fizikai munkát végezzen. Ha valaki mégis vállalja ezt a áldozatot, bizonyára a Patyolat szolgáltatásai iránti indokolatlan előítélet, s nem laps pénzárcaja az ok. A tapasztalat szerint ugyanis a háziasszony odahaza egy kilogramm ruha kimosásához, négyszer annyi vizet és sokkal több energiát használ föl, mint az üzem gépei, így — az állami támogatást is beleszámítva — az áremelkedés ellenére az otthoni mosásnál ez olcsóbb is.

A gépek, amelyek megszabadítják a háziasszonyt a nagymosás nyűgétől

A Szegedi Patyolat Vállalat szolgáltatásainak fejlesztésére 30 millió forintot fordítottak ebben a tervidőszakban. Ennek az összegnek csaknem a 70 százalékából gépeket vásároltak, amelyek a mosás, tisztítás, vasalás technikai színvonalát, teljesítményét emelték.

Az elmúlt öt évben a központi üzem rekonstrukciója volt a fő feladat. Nagy fordítást azonban arra is, hogy bővítsék a Patyolatfiókók hálózatát. Új szolgáltatási formákat vezettek be: az úgynevezett mozgó felvevőhelyek például 29 község háziasszonyainak nyújtanak segítséget. Minőségi változást eredményezett a Patyolat munkájában a mosószalonnak létesítése. A vállalat működési területén eddig hat működött a megrendelők megelégedésére, most már azonban már a hetedik örvendezteti meg az újszegedieket.

Az Odessza városrész szolgáltatóházában lévő felvevő üzletet ugyanis mosószalonná alakította a vállalat a tanács anyagi támogatásával. Az 1 millió 500 ezer forint költséggel kialakított szalont a legkorszerűbb gépekkel szerelték föl. A masinák 80—85 százaléka nagy teljesítményű, automata, programvezérlésű berendezés. Egymászakos üzemeltetéssel évi 750—800 mázsá ruhát mosnak, szárítanak, vasalnak. Az odesszai szalonnán a szolgáltatás választékát is kibővítették. Kinek milyenek az igényei — és milyen vastag a pénztárcája —, aszerint rendelhet 6, 24, 48, 72 órás vállalással pipere mosást, amely azt jelenti, külön mosás ki holmijait. Emellett természetesen 3 vagy 10 napos határidővel is vállalják a hagyományos háztartási mosást, amelyet eddig a központi üzemből végeztek el. Ágynemű, törülköző és konyharuha-kölcsönzéssel is foglalkozik a szalon, helyben mosva, vasalva ezeket a ruhaneműket is. Mindez a gyors,

pontos, megbízható szolgáltatást szavatolja.

Változatlanul meg lehet itt rendelni felsőruhák, lakástextiliák vegytisztítását is, és kisebb közületek igényeit is kielégítik. S végül, hogy a szolgáltatás valóban a lakosságot szolgálja, itt is bevezeti a Patyolat a garantált vállalási határidőt. Ha a vállalat nem teljesíti pontosan ígértét, a késve átadott

tiszta holmikért nem számol föl munkadíjat.

Az egykori gőzös mosókonyhák elegáns utódja, a szalon, remélhetően, sok háziasszony hétköznapjait könnyíti majd meg. Nemcsak az Odesszában lakókat, hiszen ezért talán érdemes buszra szállniuk, autóbá ülniük a távolabb lakóknak is.

Ch. A.

Szegedi táncosok sikere Kikindán

Bizonyos jelek azt mutatják: újabb táncgyűtéssel kell számolnunk Szeged kulturális életében. Idén áprilisban néhány lelkes fiatal és a DÉLÉP, mint patronáló szerv jóvoltából megalkult a DÉLÉP Napsugár táncgyűtése, melynek tag-ságának többsége a vállalat dolgozóiból áll. Néhány „bemelegítő” jellegű előadás után a napokban mutatkoztak be igazán — rögtön külföldön.

Az évente megrendezett Vajdasági Kulturális Szemle egész Jugoszláviában nagy érdeklődést vált ki: a nagyszabású rendezvény-sorozat részeként rendezték meg Kikindán a Gyöngyösbokréta '80 elnevezésű szívetív is, s az itt fellépő magyar néptáncosok között a szegedi együttes volt az egyetlen magyarországi szereplő. Huszonhat vajdasági magyar táncgyűttes mutatta be igen színvonalas versenyprogramját, s a legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtó csoportok vettek részt a fesztivál gálaestjén — a DÉLÉP táncgyűttesével együtt. A szegediek Kispéter Julianna Sárközi karikázó című tánytáncot mutatták be, Borbás Lívia népbállaadatok énekeltek, majd Kozma László Szaimári táncok című, óriási sikert aratott, két párra koreografált tánc és a Koteles Gertrúd által vezetett zenekar „du-nántúli ugrós dallamai” követtek. Befejezésül Kozma Széki táncok című koreográfiáját adták elő — már a közönség nagy ünneplése

mellett. S az eredmény: a DÉLÉP Napsugár táncgyűtése a rendezők különdíját kapta meg. A fesztivál legsikeresebb résztvevőinek — köztük a szegedieknek — műsorát a jugoszláv televízió is felvette, a filmet a szegedi érdeklődők decemberben a belgrádi tévé 1-es programjában láthatják majd, Gyöngyösbokréta '80 címmel. A DÉLÉP fiatal táncosainak e hirtelen-váratlan nagy siker után a jövőben is csak hasonló, „napsugaras” eredményeket kívánhatunk — itthon és külföldön egyaránt.

Embercsempészeket ítélték el

Embercsempészek fölött ítélték kedden, tegnap a győri megyei bíróság. A két osztrák fiatalember — Anton Hofer Bécs, Erlaer Strasse 53/63. és Martin Geiger Bécs, Ganhofer Gasse 34/6. szám alatti lakos 20 ezer schillingért nyugatra akartak juttatni egy NDK-beli állampolgárt. Megbízójuktól erre a célra átadott Mercedes kaptak. Ezzel a kocsival Pozsonyból indultak és Magyarországon át Ausztriába szándékoztak eljutni. Rajkánál azonban a magyar hatóságok felfedezték a rejtkehelyet, s a kísérletet megghiúsították.

Camerata Hungarica Zenei naptár

A légyzűmmögést meg lehetett volna hallani, olyan csend feszült a nézőtérben a Zeneművészeti Főiskola nagyszalonnájában este, mikor a Camerata Hungarica együttes, s annak szolista játszottak. Pedig a főiskolai egyetem berletese hangversenyén nagyrészt a több száz vattos diszkózenéhez szokott ifjúságunk ült, ám intelligens, lélekkel teli, értő figyelmük meghabzudtolta a szkeptikus idősebbek lesújtó véleményét, miszerint fiataljainknak nincs fülük és szívük a finomabb, kevésbé, hívalkodó csépségek felismerésére, befogadására. De mennyire van, ha azt a nemes szépséget olyan hozzáértéssel és avatottan mutatják fel, mint az 1970-ben alakult, zenetörténeti értékek megszólaltatására vállalkozó Camerata Hungarica együttes! Tagjai: Czidra László művészeti vezető, Malina János, Újházy László, Kallay Gábor, Harsányi Zsolt, Nagy Ottó, Sztankovics Béla és Sárközy Gergely.

Valamennyien kiválóan, valódi reneszánsz sokoldalúsággal kezelik hangszereiket, ugyanis mindannyian több zeneszerszámon játszanak. Együttes munkájukban így

annál szimpatikusabban érvényesül az egyéni technikai felkészültség, ami az összjáték remek muzikalitásának, precizitásának odaadó szolgálatában áll. Letűnt századok, főként a reneszánsz és korabarak hangszerezes muzsikáját játsszák. Mostani koncertjük programja „Budavár zenéje Mátyás király, a Jagellók, valamint a török hódoltság alatt” volt. S mindent korhű, magávalragadó, élményt nyújtó előadásban szolgáltatták meg, rekonstruált korabeli hangszerek segítségével. Ámulva ismerhetjük meg Czidra László kedves, értő, bemutató szavai után a régi hangszerfajták népes-érdekes családját, például a furulya család széphangzású tagjait (szoprán, alt, tenor, basszus, blockflóteket), az olyan hangszer-csodabogarat, mint a Krummhorn (görbekürt, azaz horngassip), a többből készült hegedű és brácsa hangszereit, az idős rebec-eket, vagy a régen zergeszarvból készített Gemshorn-t.

A műsor felépítésében is igen jó koncertszámait magától értetődő természetességgel folytatt egymásból, mind hangnemből, mind zenei karakterekben harmonikus illeszkedtek, illetve elmentes hangulataikkal színesen egészítették ki egymást. Ugyanez mondható el a szóló és együttes művek váltakozásainak szempontjából is. Lélekemelő derűvel hallgathattuk a Jan Lublin gyűjteményéből megszólaltatott reneszánsz lengyel táncok tökéletes, színes előadását, amely egyúttal frissen szerzett hangszer-

ismereteink elmélyítését is jelentette. Sárközy Gergely lantszóloja (részben elbűvölő rögtönzés a korabeli előadói gyakorlatnak megfelelően, részben XVII. századi magyar táncok) csupa poézis, s lám, a halkszavú hangszer milyen szingzsdagságra képes! (többbszólamú játék, szimultán dallam és kíséret virtuóz díszítések) hangulatok, karakterek remekbe sikerült visszaadása, azaz légkörteremtő képesség jellemzi játékát. Végül ki kell emelnünk nemcsak a záró Praetorius-mű, de az est folyamán felhangzott valamennyi kis zenedarab ötlet- és fantáziagazdag hangszerelését, mely a blockflóteket oly mesterien kezelő Czidra László érdeme. A tartalmas műsorba jól illeszkedtek még Laczó András és Kallay Gábor szépen megformált szóló dalai, valamint Bodza Klára finom hangú virágénekei. Érdemes lenne a Camerata Hungarica által nyújtott zenei csemegét ifjúságunk után a szegedi nagyközönséggel is megizletetni.

Az est egyetlen szépséghibája, hogy a rendezés s az ezt megszervező zongoraművész szempontjából nem volt szerencsés az együttes kerek műsorához még két hangszeresztől, Erkel Rákóczi indulóját és Liszt II. magyar rapszódiaját „hozzáragasztani”. Jelen esetben ez már soknak, farszónak bizonyult, s a terem elszármált, meleg levegője mellett feltehetően ez is hozzájárult Delley József sajnálatosan indiszponált játékához.

Berényi Bogáta

Mirelit majonéz

Újabb termékkel gazdagította a mirelit élelmiszer-poharakban hozható forgalmat a győri húsz tonnányit készítő belőle, tavasszal pedig az iznyeknek megfelelően húz-hármenné tonnát szállítanak az üzletekbe.

Újabb termékkel gazdagította a mirelit élelmiszer-poharakban hozható forgalmat a győri húsz tonnányit készítő belőle, tavasszal pedig az iznyeknek megfelelően húz-hármenné tonnát szállítanak az üzletekbe.